

**Vrije Universiteit
Faculteit der Exacte Wetenschappen
Divisie Wiskunde en Informatica**

Tentamen Computers in de Samenleving

maandag 25 januari 1999, 13.30 - 16.30 uur

Naam:

Studierichting:

N.B.

1. Het tentamen bestaat uit zes opgaven. Omdat de opgaven door verschillende docenten worden nagekeken, moet u iedere opgave beantwoorden op het vel papier waarop zij gesteld is. Ook de achterkant mag worden gebruikt.

2. SCHRIJF OP ELK VEL UW NAAM!

3. De vragen dienen te worden beantwoord met Nederlandstalige volzinnen. Ook de opbouw van een antwoord wordt bij de beoordeling betrokken.
Als Nederlands niet uw moedertaal is vermeldt dat dan!

4. Het tentamen bestaat uit 6 opgaven.

Opgave 1 levert max. 10 punten op

Opgave 2 levert max. 10 punten op

Opgave 3 levert max. 10 punten op

Opgave 4 levert max. 25 punten op

Opgave 5 levert max. 15 punten op

Opgave 6 levert max. 20 punten op

Het cijfer wordt als volgt bepaald. Berekend wordt:

$$\text{Cijfer} = \text{Afgerond maximum} [1, (\text{totaal aantal punten}) / 9]$$

(0.5 wordt naar boven afgerond)

Opgave 1

Naam:

Mainframe computers en personal computers

Geef met betrekking tot onderstaande onderwerpen aan of ze thuishoren in de wereld van mainframe computers en / of in de wereld van personal computers. Houd rekening met de mogelijkheid dat sommige onderwerpen in geen van beide werelden of in beide werelden thuishoren.

Voorbeelden:

	mainframe computers	personal computers
geheugen chips	ja	ja
portable computer	neen	ja
telefooninstallatie	neen	neen
ruime winstmarges	ja	neen

Opgave:

	mainframe computers	personal computers
verkoop via persoonlijke benadering	.	.
softwarehouse diensten	.	.
EDP-auditing	.	.
projecten	.	.
hoofd personeelszaken	.	.
relatief lang verkoop traject	.	.
tekstverwerking	.	.
fout-tolerante systemen	.	.
systeemprogrammering	.	.
operator	.	.
verkoop via dealerorganisaties	.	.
zeer grote concurrentie	.	.
air conditioning	.	.
facilities management	.	.
netwerken	.	.
cursus vergadertechniek	.	.
adviseur interne controle en beveiliging	.	.
informatiecentrum	.	.
account manager	.	.
preventief onderhoud	.	.

Opgave 2

Naam:

Hoofd automatisering en adviseur methoden en technieken

Aan u wordt gevraagd aan te geven bij welke functie of functies de aangegeven persoonlijke kwaliteiten en activiteiten een belangrijke rol spelen. Houd rekening met de mogelijkheid dat sommige persoonlijke kwaliteiten en activiteiten bij geen van beide van de aangegeven functies, of bij beide van de aangegeven functies een rol spelen.

Voorbeelden:

	hoofd automatisering	adviseur methoden en technieken
vertegenwoordigt de afdeling Automatisering	ja	neen
analyseert systeemstoringen	neen	neen
goede schriftelijke uitdrukingsvaardigheid	ja	ja
diepgaande kennis systeemontwikkelingsmethoden	neen	ja

Opgave:

	hoofd automatisering	adviseur methoden en technieken
onderhandelingsvaardigheid	.	.
stimulerende houding	.	.
nagaan of de Systems Flowcharts techniek toepasbaar is	.	.
goed inschattingsvermogen	.	.
uitvoeren correctief onderhoud	.	.
goede mondelinge uitdrukingsvaardigheid	.	.
improvisatievermogen	.	.
uitvoeren van EDP-audits	.	.
richting geven aan het werk van anderen	.	.
beslissen over het doen van investeringen	.	.
staffunctie	.	.
maken van een werkend model voor de gebruiker	.	.
bewaken feitelijke uitgaven in relatie tot de begroting	.	.
besluitvaardigheid	.	.
bedienen van het mainframe	.	.
beoordelen van een opleidingsplan voor medewerkers	.	.
maken van een rapport over de toepasbaarheid van SDM	.	.
bijwonen van seminars	.	.
contact onderhouden met hardwareleveranciers	.	.
opstellen beveiligingsbeleid	.	.

Opgave 3

Naam:

Schatten van automatiseringsprojecten

- 3.1 Beschrijf minimaal drie factoren die van sterke invloed zijn op het uiteindelijke resultaat van een schatting van de benodigde hoeveelheid menskracht, en dus geld, van een automatiseringsproject. Licht uw antwoord toe.
- 3.2 Beschrijf hoe een 'Top down' schattingstechniek in de praktijk in zijn werk gaat. Geef daarbij aan wat het uitgangspunt is, hoe de werkwijze is, welke factoren een schatting negatief kunnen beïnvloeden en aan welke factoren meestal te weinig aandacht wordt gegeven. Licht uw antwoord toe.
- 3.3 Beschrijf hoe een 'Bottom up' schattingstechniek in de praktijk in zijn werk gaat. Geef daarbij aan wat het uitgangspunt is, hoe de tot een schatting wordt gekomen, hoe het is gesteld met de nauwkeurigheid in vergelijking met een 'Top down' techniek en of een 'Bottom up' techniek effectief toegepast kan worden aan het begin van een project of pas wanneer een project enige tijd op streek is. Licht uw antwoord toe.
- 3.4 Beschrijf hoe de schattingstechniek van Functie Punten Analyse in de praktijk werkt. Geef daarbij aan of deze techniek wel of niet afhankelijk is van de te gebruiken programmeertaal, op welke vijf functies de telling en waardering van punten is gebaseerd, welke factoren per functie een rol spelen, welke beïnvloedingsfactoren (minimaal drie benoemen) de omzetting van het bruto totaal aantal functiepunten naar het netto totaal aantal functiepunten bepalen en hoe het netto totaal aantal functiepunten omgevormd wordt naar te besteden uren.

Opgave 4

Naam :

*Juridische casus: contracten en computer crime*Contracten:

- 4.1 (3 punten) Geef uw mening over de volgende stelling: "Alleen schriftelijk vastgelegde contracten zijn rechtsgeldig". Motiveer uw antwoord.
- 4.2 (3 punten) Partijen A en B sluiten een overeenkomst op grond waarvan A software voor B zal ontwikkelen en aan B het gebruiksrecht daarop ter beschikking zal stellen. Welk type computercontract betreft het hier?
- 4.3 (3 punten) Op welke juridische grond is A bevoegd tot het bedingen van een gebruiksrecht?
- 4.3 (5 punten) Welk type overeenkomst hoort in het volgende rijtje niet thuis:
- software-licentie;
 - software-gebruiksrechtsovereenkomst;
 - turn-key overeenkomst;
 - escrow-overeenkomst.
- Motiveer uw antwoord!
- 4.4 (5 punten) Het onderwerp "duur van de overeenkomst" komt in elk computercontract aan de orde. Noem nog vijf andere onderwerpen waarvoor dat ook geldt.

Vervolg van de casus: computer crime

- 4.5 (6 punten) A sluit met B tevens een onderhoudscontract met betrekking tot de programmatuur af. De programmatuur is zo ontworpen, dat indien door een onderhoudsmonteur niet binnen een bepaalde tijd een vaste code wordt ingevoerd, de programmakopie zichzelf vernietigt. A heeft van het bestaan van deze voorziening geen melding gemaakt in de documentatie. Geef gemotiveerd aan of A's handelen strafrechtelijk verwijtbaar is.

Opgave 5

Naam:

Juridische casus: privacybescherming

Een studentendispuut van de Erasmus Universiteit heeft op allerlei manieren informatie verzameld over personeel van de universiteit, onder andere uit telefoonboeken en studiegidsen, uit welke laatste ook de opgenomen pasfoto's zijn ingescand.

De zo verkregen informatie, veelal inclusief huisadres en foto, wordt bij wijze van directory-service op Internet beschikbaar gesteld en is openbaar toegankelijk. De bestuursdienst van de universiteit krijgt van medewerkers de vraag voorgelegd of deze openbaarmaking van hun persoonsgegevens zonder toestemming van betrokkenen is toegestaan.

- 5.1 (4 punten) Is hier sprake van persoonsgegevens en/of een persoonsregistratie? Motiveer uw antwoord.
- 5.2 (8 punten) Beoordeel aan de hand van de volgende beginselen van privacybescherming of een dergelijke openbaarmaking is toegestaan:
- purpose specification principle
 - collection limitation principle
 - use limitation principle
 - security safeguards principle
 - individual participation principle
- 5.3 (3 punten) Bij welke drie instanties kunnen geregistreerden met een redelijke kans op succes klagen over de geschetste gang van zaken? Motiveer uw antwoord.

Opgave 6**Naam:***Beroepscode*

- 6.1 (3 punten) Geef aan wat de positie van een beroepscode is binnen het geheel van regels waarbinnen een informaticus in de praktijk opereert.
- 6.2 (6 punten) Geef een voorbeeld van een vereniging van informatici die een beroepscode bezit. Behandel een vijftal representatieve regels uit die code.
- 6.3 (2 punten) Wat is het verschil tussen organisatorische en maatschappelijke verantwoordelijkheid?
- 6.4 (4 punten) Behandel een tweetal verschillende visies op wat verstaan wordt onder de maatschappelijke verantwoordelijkheid van ingenieurs en informatici.
- 6.5 (5 punten) Hoe zie je zelf de maatschappelijke verantwoordelijkheid van informatici? Welke rol kan een beroepscode daarbij spelen?